

Силабус курсу

Вступ до спеціальності

Ступінь вищої освіти –
бакалавр
Освітньо-професійна
програма
«Логопедія. Спеціальна
психологія»

Дні занять: згідно з
розкладом

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Асистент Гуменюк Ольга Сергіївна
Контактний телефон викладача	068 054 99 47
Е-mail викладача:	olhasokoluk@gmail.com
Формат дисципліни:	обов'язкова
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС – 5 (150 год.)

Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є оволодіння здобувачами вищої освіти (бакалаврами) теоретичними знаннями з логопедії щодо шляхів виявлення характерних труднощів мовлення, структуру і природу цих порушень, особливості психічного розвитку цієї категорії дітей, організації корекційного формування мовлення.

Зміст дисципліни розроблено відповідно до основних положень освітньо-професійної програми «Логопедія. Спеціальна психологія» першого рівня вищої освіти.

Структура курсу

Години лек./сем.	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. <i>Порушення мовлення і їх подолання як предмет професійної діяльності логопеда</i>			
2/1	Тема 1. Особливості розвитку мовлення дітей.	Знати функції рідної мови у житті людини. Розрізняти критичні періоди у розвитку мовлення дітей. Знати загальну характеристику розвитку мовлення дитини на етапі	Питання, практичні завдання

		дошкільного дитинства та мовленнєву готовність дітей до школи.	
1/2	Тема 2. Логопедія як галузь спеціальної педагогіки	Знати природничо-наукові основи, принципи та методи логопедії. Аналізувати взаємозв'язки логопедії, загальної та спеціальної психолого-педагогічної науки.	Питання
1/1	Тема 3. Порушення мовлення: причини, класифікація	Знати поняття «норма мовлення», диференціювати поняття «мова» та «мовлення». Аналізувати причини порушення мовлення у дітей. Знати класифікацію порушень мовлення.	Питання, практичні завдання, робота у групах
2/2	Тема 4. Анатомо-фізіологічні та неврологічні основи логопедії	Знати особливості будови периферійного відділу мовленнєвого апарату, провідної ділянки центрального відділу мовленнєвого апарату, особливості будови та функція слухової аналізаторної системи.	Питання, практичні завдання
1/1	Тема 5. Професійна компетентність логопеда як вимога сьогодення	Орієнтуватися в професійній підготовці логопедів в Європі та світі. Розуміти структурні компоненти педагогічної діяльності. Знати професійну, комунікативну та правову компетентність логопеда. Знати кваліфікаційну характеристику вчителя-логопеда.	Питання, перегляд та аналіз відеофрагментів логопедичних занять

Змістовий модуль 2.

Закономірності розвитку і проявів психіки різних груп дітей з порушенням розвитку

1/1	Тема 6. Теоретичні та методологічні засади спеціальної психології	Знати історію розвитку спеціальної психології. Розуміти предмет, завдання і методи спеціальної психології.	Питання, практичні завдання
1/1	Тема 7. Психічний розвиток осіб із розумовою відсталістю. Затримки психічного розвитку	Знати сутність психічного розвитку осіб із розумовою відсталістю та основні прояви затримки психічного розвитку.	Питання, практичні завдання
1/1	Тема 8. Психічний розвиток осіб із	Знати особливості психічного розвитку осіб із дефектами слуху,	Питання, практичні завдання

	дефектами слуху та зору	осіб із дефектами зору та сліпоглухих осіб.	

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.
ЗК 6	Знання найвидатніших здобутків світової і вітчизняної культури; уміння застосовувати культурологічні знання корекційного педагога; естетичний досвід реалізації професійних обов'язків.
ФК 3	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знання про особливості психофізичного розвитку дітей з різними особливими освітніми потребами.
ФК 4	Здатність використовувати психолого-педагогічні знання і практичні навички з фундаментальних та професійних дисциплін у процесі розвитку, виховання і навчання дітей з особливими потребами в умовах спеціального та інклюзивного навчання.
	Програмні результати навчання
ПРН 7	Знати особливості та характеристики дітей з особливостями психофізичного розвитку.
ПРН 10	Знання і розуміння найважливіших фактів, концепцій, принципів і теорій розвитку дитини; вміння застосовувати ці знання для розв'язання типових задач діяльності.

Літературні джерела

1. Вступ до спеціальності: Логопедія [Текст]: навч. посібник / І.М.Омельченко, В.В.Тарасун, Л.О.Федорович. – Кременчук: Християнська зоря, 2011. – 416 с.
2. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі : навчальний посібник / О. В. Гаврилов. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. – 308 с.
3. Колишкін О. Вступ до спеціальності «Корекційна освіта» : навчальний посібник / О. В. Колишкін. – Суми : Університетська книга, 2013. – 392 с.
4. Логопедія. Підручник: [друге видання, перероблене та доповнене] За ред. М.К. Шеремет. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 672 с.
5. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник / В. М. Синьов. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. – Частина I. – 238 с.
6. Соботович Є.Ф. Концепція стандарту спеціальної освіти дошкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку / Є.Ф Соботович //Дефектологія. – 2002. – №1. – С.2-7.
7. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії / М.М. Фіцула: [навч пос. для студ.

- вищих пед. закладів освіти]. – [2-ге вид]. – Тернопіль Навчальна книга-Богдан, 2003. – 136 с.
8. Шеремет М. К. Формування усного зв'язного висловлювання у дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення / М.К. Шеремет, І.В. Сергєєва // Педагогіка та методика спеціальні: зб. наук. ст. НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 100 – 106.
9. Шеремет М.К. Проблеми та перспективи спеціальної освіти / М.К. Шеремет // 36. наук, праць Кам'янець-Подільського державного університету: Серія «Соціально-педагогічна». – Випуск VII[за ред. О.В. Гаврилова, В.І.Співака]. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошинський В.С. 2007. – 420 с.
10. Берник Т. Організація логопедичної допомоги дітям дошкільного віку в системі спеціальної освіти / Т. Берник // Дефектологія. – 2006. – № 1. – С.51-55.67
11. Матвеева М. П. Корекційна робота в системі освіти дітей з вадами розумового розвитку: навчально-методичний посібник / М. П. Матвеева, С.П. Миронова/ Кам'янець-Подільський державний університет. – 2005. – 64 с.
12. Миронова С.П. Підготовка вчителів до корекційної роботи в системі освіти дітей з вадами інтелекту / С.П. Миронова: [монографія]. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА. – 2007. – 304 с.
13. Основи корекційної педагогіки: навчальний посібник / С.П. Миронова, О.В. Гаврилов, М.П. Матвеева; за заг.ред. С.П. Миронової. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – 2010. – 264 с.
14. Пінчук Ю. Модель професійної компетентності вчителя-логопеда / Ю. Пінчук // Дефектологія. – 2007. – №2. – С. 14-18.
15. Ревуцька О. Розвиток вчення про мовленнєві порушення та їх подолання / О. Ревуцька // Імідж сучасного педагога. Корекційно-педагогічна допомога дітям. – 2009. – № 6-7 (95-96). – С. 80 - 82.
16. Сак Т.В. Особливості узагальнення у дітей із затримкою психічного розвитку / Т.В. Сак // Дефектологія. – 1999. – № 2. – С. 33-36.
17. Синьов В. М. Основи дефектології : навчальний посібник / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – К.: Вища школа, 1994. – 143 с.
18. Синьов В. М. Психологія розумово відсталої дитини : підручник / В. М. Синьов, М. П. Матвеева, О. П. Хохліна. – К.: Знання, 2008. – 359 с.
19. Таранченко Оксана. Можливості оптимізації навчання дітей зі зниженим слухом в умовах інклюзивного навчального закладу / Оксана Таранченко // Дефектологія. – 2009. – №2. – С. 8-11.
20. Бондар В. І., Синьов В. М. Актуальні проблеми розвитку освіти дітей з обмеженнями життєдіяльності: шляхи від інституалізації до інтеграції. Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського ун-ту ім. І. Огієнка. – Вип. 12. – [Серія соціально-педагогічна]. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – С. 8–14.

Політика оцінювання

- ✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.
- ✓ **Політика щодо термінів та перескладання завдань:** завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу

оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

- ✓ **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (тема 1–5) – усне і письмове опитування, питання, практичні завдання	35
Змістовий модуль 2 (тема 6–8) – усне і письмове опитування, питання, практичні завдання, розв’язання педагогічних задач	21
ІНДЗ - дослідження у вигляді реферату	14
Підсумковий контроль – тестові завдання	30

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90–100	зараховано
B	85–89	
C	75–84	
D	65–74	
E	60–64	
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	незадовільно з обов’язковим повторним курсом